

18. септембар 2011.

Хрватска се боље сналазила у оквиру некадашње Југославије кад је остваривала највише стопе раста бруто друштвеног производа (БДП) – од 1952. до 1965. годишње чак 9,5 одсто, пише ријечки „Нови лист“.

Да није било комунизма, не би се знало где би Хрватској био крај - била би, тврди се, развијенија од Аустрије и Швајцарске, међу 10 најразвијених у свету. Лист подсећа да је Хрватска у социјализму била земља високе запослености, док је - откако је прешла на либерални капитализам - постала земља високе незапослености.

Давне 1952. запослених је било око 500.000, а незапослених само 14.000, док су остали били на сеоским, породичним имањима или у оружаним снагама. Године 1971. године незапослених је у Хрватској било само око 40 хиљада, а наредне преломне - 160.000.

„Данас их је у самосталној, демократској, проевропској и тржишној Хрватској око 300.000 (иако се број становника у међувремену смањιο готово за 400.000), а кризи се и депресији не назире крај“, наводи лист у анализи економског стања Хрватске данас у односу на период после Другог светског рата.

Поређењем хрватских домета у два послератна раздобља - након Другог светског и рата 1990-их, лист наводи да је хрватски БДП у последњем рату претрпео већу штету него у Другом светском рату.

После Другог светског рата, упркос титовом разлазу са Стаљином и одбијању „Маршаловог плана“, посебно у периоду 1952.-1965, Хрватска је остваривала високе стопе раста БДП-а, упоредиве чак и са „кинеским стопама раста“ последњих 20 година, док је Хрватска после рата 1990-их била земља која је сав свој нови развој заснивала на распродаји државне имовине и на прекомерном увозу и задужвању у иностранству.

Трећи, крунски налаз је да у новим, просперитетним технолошким околностима, Хрватска након прелаза са социјализма на капитализам почела кобно да назадује, што јој се није догађало у социјалистичкој ери, пише лист.

Подсећа се и да је Хрватска у периоду од 1974. до 1979. године остваривала виши удео инвестиција у БДП-у од Јапана, који је тада био у великом замаху, и то без распродаје сопствене имовине и претераног задуживања у иноземству.

Дужничка криза, која је погодила и СФРЈ и Хрватску крајем 1981. била је вештачки изазвана да би Запад тестирао колико је Југославија после Тита функционална државна заједница, а потом јој одмах наметнуо први стенд-бај споразум са ММФ-ом.

Зато је и без Тита, Хрватска - која је том дужничком кризом била погођена јаче од осталих република у оквиру СФРЈ - у време када јој је премијер био Анте Марковић, из тадашње плитке дужничке драме изашла за мање од две године, док ће за излазак из садашње чекати најмање десет година, закључује „Нови лист“.